

Memòria del projecte de tesi:

The subscalar microarchitecture

for ultra-low power

Doctorand: Ramon Canal Corretger
Director de tesi: Antonio González Colás (Universitat Politècnica de Catalunya)
Codirector de tesi: James E. Smith (University of Wisconsin-Madison, USA)
Tutor: Antonio González Colás

 UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Departament d'Arquitectura de Computadors

Dades d'identificació:

Doctorand:	Ramon Canal Corretger
Director de tesi:	Antonio González Colás (Universitat Politècnica de Catalunya)
Codirector de tesi:	James E. Smith (University of Wisconsin-Madison, USA)
Tutor:	Antonio González Colás

Títol provisional de la tesi:

The subscalar architecture for ultra-low power.

1. Motivació

Des de fa poc temps, els sistemes “embedded” s’han convertit en un dels objectius preferits de les grans companyies productores de processadors. El mercat potencial per aquests dispositius és molt gran: des de petits sistemes com telèfons mòbils o “handhelds” als ja tradicionals ordinadors portàtils. Més enllà d’aquests límits, ja ens trobaríem per una part amb processadors d’altres prestacions i per l’altre amb sistemes específics. Tot i això, i cada vegada més, els límits de les aquestes categories són difosos.

Dins d’aquestes arquitectures, té una importància especial el reduir el consum de potència. De fet, podem dir que aquestes arquitectures estan dissenyades amb un èmfasis especial sobre el consum. Si tenim en compte que aquests dispositius funcionen amb piles o bateries -que ha de tenir un tamany compacte i reduït, per raons d’espai- el sistema en si ha de consumir potència eficientment l’energia. Al mateix temps, ha d’intentar mantenir el rendiment que tindria un processador sense les restriccions de consum.

El problema del consum es pot atacar des de diferents perspectives. En un sistema *embedded* el consum de potència pot ser regulat pel sistema operatiu -apagant alguna secció del dispositiu perquè no es fa servir. També es pot controlar el consum mirant que els components tinguin el més eficient i mínim de la potència, en el nostre cas, aquest component és el processador. El processador, com a nucli central de processament és una de les parts més actives i que pot arribar a consumir gran part de l’energia disponible. Per exemple, l’alpha 21264 consumeix en mitjana 75Watts [8]. Tot i no ser un processador per a sistemes *embedded* (que consumeixen entre 1 i 3 Watts), veiem que el consum d’energia pot arribar a ser un problema.

De fet, el problema del consum no prové només de la necessitat de fer durar unes bateries sinó també del problema que suposa el refredament del processador. És ben conegut que la velocitat de transmissió dels electrons es veu deteriorada per altes temperatures. Per tant, cal tenir en compte el consum d’energia també com a font de l’escalfament general del processador.

Aquest escalfament fa perillar tan el rendiment del processador com la fiabilitat d'aquest ja que la diferència de temperatura entre diferents parts del processador pot portar a trencaments de material no pot suportar aquests pics de temperatura (*hot spots*) del processador.

El consum es pot dividir en dos components: el consum estàtic i el dinàmic. El consum estàtic (*leakage power*) prové de la pèrdua d'energia degut al disseny dels transistors i que fa que hi hagi un petit corrent entre la font (*source*) i el terra (*drain*). El consum dinàmic prové de la capacitància dels components (*capacitive power*) i dels curts-circuits en activar/desactivar transistors (*short-circuit power*). Per les futures tecnologies [6], més enllà de les $0.25\mu\text{m}$, el component estàtic tindrà una importància creixent ja que fins ara, la major part del consum prové de la conmutació dels circuits. Per tant, és interessant desenvolupar processadors que minimitzïn el nombre de transistors o, en altres paraules, que utilitzin eficientment tots els transistors ja que altrament seran una font de consum estàtic.

Per altra banda, s'ha demostrat que en les aplicacions que típicament executen aquests processadors, gran part dels nombres utilitzats no necessiten tota l'amplada de bits que ofereix el processador per poder ser representats. En altres paraules, molts dels processadors utilitzen menys bits per representar els seus valors (registres dins del processador). Amb 32 bits podem representar fins a $2^{32}-1$ però realment, els nombres que se solen fer servir són més petits. A la taula 1, podem veure la distribució de les instruccions executades (en mitja pels Mediabench [9], un recull de programes típicament executats per aquest tipus de processadors) segons el nombre de bits significatius dels seus operands. O sigui, el màxim nombre de bits significatius que tenen els operands (d'entrada i de sortida).

Taula 1: Distribució de les instruccions d'enters segons l'amplada mínima de bits del datapath que necessiten (Avg Mediabench)

#bits significants	percentatge	acumulat
4 bits	19.3566	19.3566
8 bits	13.2336	32.5902
12 bits	7.0438	39.6340
16 bits	7.7309	47.3649
20 bits	4.9191	52.2840
24 bits	5.9346	58.2186
28 bits	3.2753	61.4939
32 bits	38.5061	100

En conclusió, donada la tendència a reduir el consum del processador i vistes estadístiques sobre el tamany dels operands, en aquesta tesi es proposa estudiar el disseny de processador que contempli aquestes característiques. Aquest processador estarà basat en tècniques de segmentació presents en tots els processadors actuals [12] i haurà d'incloure mecanismes que permetin explotar el fet de que els operands no sempre són de 32 bits. Això suposa un nou concepte per reduir el consum de potència ja que tradicionalment els estudis sobre consum han estat encarats a desconnectar parts del processador [11] i no en realitzar un disseny des de zero del processador pensant en el consum.

2. Resum del projecte

El projecte consistirà en el desenvolupament lògic d'un processador destinat per a tecnologies futures tenint en compte les restriccions que imposaran l'ús d'aquesta tecnologia. Aquestes restriccions són les següents:

1. Només un percentatge de l'àrea del xip és accessible en un sol cicle.
2. El component estàtic del consum té un pes considerable dins del consum total.
3. El consum total del disseny és un paràmetre crític per la seva avaluació.

La proposta per aquesta tesi és la de realitzar una organització basada en un processador esmentat que intenti reduir al màxim el consum mantenint el rendiment. L'arquitectura base serà la d'un processador 1-way en-ordre de 32 bits. Aquest processador tindrà un pipeline de 5 etapes (*Fetch, Decode, Execute, Memory* i *Writeback*). A l'etapa de *fetch* el processador accedirà la cache d'instruccions per llegir la següent instrucció a executar. Al *decode*, la instrucció es decodifica i llegirà els operands que tingui al banc de registres. La tercera etapa, l'execució, consistirà en l'ús de l'unitat funcional que necessiti l'instrucció. Després vindrà l'accés a memòria (si l'instrucció ho requereix) i les instruccions acabaran fent l'escriptura del registre destí al banc de registres.

L'arquitectura proposada tindrà un pipeline de 8 bits, per tant, podríem dir que l'arquitectura de sortida (8 bits) tindrà un rendiment pròxim a 4 vegades pitjor que l'arquitectura de 32 bits. Per tal de millorar aquest dèficit, l'arquitectura proposada només es realitzarà el càlcul dels bits més significatius. Per tant, dependrà del número de bytes que s'hagin de calcular que l'instrucció tindrà més o menys. Tot i aquesta arquitectura base, també s'avaluaran altres alternatives com pipelines de 4 bits i 16 bits.

Un cop realitzada la base, s'intentarà expandir els coneixements apresos per aquesta arquitectura per aplicar-los a altres microarquitectures ja conegudes i, també, estudiar l'influència que pot tenir el compilador de cara a minimitzar el consum d'energia dins del processador.

3. Objectius

En aquesta tesi es pretén desenvolupar una arquitectura per tecnologies que en els propers anys seran a l'abast per veure quines característiques imposa en el disseny dels processadors futurs.

L'arquitectura dissenyada s'avaluarà i es buscaran les avantatges i desavantatges que ofereix respecte el rendiment (mesurat en instruccions per cicle), el consum (mesurat tan en termes de potència com en activitat) i en la complexitat (mesurant la lògica adicional).

Es pretén també, aprofundir en el coneixement de com modelitzar, mesurar i analitzar el consum de potència a nivell de microarquitectura. També es volen proporcionar eines que permetin realitzar aquests treballs per així facilitar la feina que es pugui fer després de realitzar aquesta tesi i que tracti temes de consum.

4. Estat de l'art

Només hi ha el treball de Brooks i Martonosi [2] que faci referència al tamany dels operands. En aquest treball, els autors intenten aprofitar els operands petits (*narrow operands*) per enviar-los d'una instrucció a una sola unitat funcional. En altres paraules, intenten simular dinàmicament un funcionament similar al que fa l'extensió MMX als processadors Intel. La diferència és que en l'arquitectura Intel les instruccions són detectades a nivell de compilació i tenen un codi específic. En el treball de Brooks i Martonosi [2], les instruccions són detectades dinàmicament.

El treball que es realitzarà en aquesta tesi difereix molt del treball descrit al paràgraf anterior ja que tot i usar una mateixa característica, els propòsits són totalment diferents. De fet, l'objectiu d'aquesta tesi és molt més ambiciós que el desenvolupat en aquell treball i, a més, en aquesta tesi es pretén fer un estudi de la complexitat que requereix detectar i utilitzar la llargada dels operands com a factor per reduir el consum. En aquell treball, els autors no consideren la complexitat que pot tenir a l'hora de fer l'*issue* el detectar el tamany dels operands i decidir sobre el seu destí a les unitats funcionals.

A part d'aquest treball, n'hi ha d'altres que desenvolupen tècniques per reduir el consum [1][11][13]. Aquestes tècniques es limiten a estudiar el funcionament d'una part del processador i tracten d'optimitzar-lo. En la tesi proposada, es pretén dissenyar un processador partint de l'objectiu que tingui com a principal característica el mínim consum. Altres treballs mostren diferents mètodes per estimar el consum que poden tenir diferents parts del processador [3][5][10]. Aquests treballs són complementaris amb el treball que es realitzarà. Apart, caldrà tenir en compte les publicacions sobre processadors actuals i que són una mostra del que es pot fer amb la tecnologia actual. Aquestes informacions seran de gran valor per conèixer les característiques previsibles dels processadors *embedded* en els propers anys.

5. Pla de treball

Primerament, s'ha realitzat una recerca bibliogràfica sobre el tema de baix consum (*low power*) i les últimes propostes sobre les arquitectures de processadors *embedded*. Al mateix temps, s'ha desenvolupat les tècniques per aprofitar el tamany dels operands.

A partir d'aquesta base de coneixement, es realitzarà una proposta d'una arquitectura on s'apliquin les tècniques realitzades.

Tenint l'arquitectura base es faran simulacions per veure el seu rendiment/consum i també per veure les penalitzacions que tenen les instruccions en la nova arquitectura. Aquest es permetrà realitzar una proposta d'una arquitectura on el pipeline estigui equilibrat i proporcionat). O sigui, per exemple, que si resulta que si el *pipeline* es bloqueja molt sovint perquè li falten instruccions per executar llavors caldrà millorar el *fetch*.

Un cop s'ha obtingut un pipeline equilibrat es farà una proposta d'arquitectura per aconseguir veure el màxim rendiment que pot arribar a obtenir aquesta arquitectura.

Després d'aquest treball s'estudiarà com implantar mecanismes dissenyats per a un processador d'altres prestacions però a un cost més baix (predictor de salts, execució fora d'ordre). D'aquesta manera l'arquitectura base s'anirà transformant per fer un processador *embedded* ja amb més prestacions.

Després d'aquest pas s'introduiran les tècniques desenvolupades per als processadors *embedded* als processadors d'altres prestacions (superescalars, *multithreading*, microarquitectures *clustered*, entre altres). Creiem que és important també realitzar contribucions en aquest camp ja que aviat també en aquest mercat pot ser crític el factor del consum. Aquí té un paper molt important tant l'experiència del grup d'investigació com la del doctorand ja que aquest ja ha realitzat una sèrie de treballs en aquestes arquitectures [14][15][16][17].

Finalment, s'estudiarà com el compilador i, per tant, el codi generat pot tenir una influència en el consum de potència. En aquest punt, es pretén aprofundir en la reducció en el consum de potència però des de tècniques dissenyades en temps de compilació.

6. Recerca bibliogràfica

- [1] S.G. Abraham and S.A. Mahlke, "Automatic and Efficient Evaluation of Memory Hierarchies for Embedded Systems", 32nd Annual Int. Symp. on Microarchitectures (MICRO-32), 1999, pp. 114-125.
- [2] D. Brooks and M. Martonosi, "Dynamically Exploiting Narrow Width Operands to Improve Processor Power and Performance", in Proc. of 5th. Int. Symp. on High Performance Computer Architecture (HPCA-5), Orlando (USA).

- [3] Z. Chen and K. Roy, "A Power Macromodeling Technique Based on Power Sensitivity Analysis", in the Proceedings of the 35th ACM/IEEE conference on Design Automation Conference (DAC 98), San Francisco (USA), 1998, pp. 678-683.
- [4] D. Burger, T.M. Austin, S. Bennett, "Evaluating Future Microprocessors: The SimpleScalar Tool Set", Technical Report CS-TR-96-1308, University of Wisconsin-Madison, 1996.
- [5] G. Z.N. Cai, K. Chow, T. Nakanishi, J. Hall and M. Barany, "Multivariate Performance Analysis for High Performance Mobile Microprocessor Design", in Proceedings of the 36th ACM/IEEE conference on Design Automation Conference (DAC 99), New Orleans (USA), 1999, pp. 703-708.
- [6] D.J. Eaglesham, "0.18 μ m CMOS and beyond", Proceedings of the 36th ACM/IEEE conference on Design Automation Conference (DAC 99), New Orleans (USA), 1999, pp. 703-708.
- [7] J.A. Fisher, "Customized Instruction-Sets for Embedded Processors", in Proceedings of the 36th ACM/IEEE conference on Design Automation Conference (DAC 99), New Orleans (USA), 1999, pp. 253-257.
- [8] M.K. Gowan, L.L. Biro and D.B. Jackson, "Power Considerations in the Design of the Alpha 21264 Microprocessor", in the Proceedings of the 35th ACM/IEEE conference on Design Automation Conference (DAC 98), San Francisco (USA), 1998, pp. 726-731.
- [9] C. Lee, M. Potkonjak and W. H. Mangione-Smith, "Mediabench: A Tool for Evaluating and Synthesizing Multimedia and Communications Systems", *Proc. of the IEEE/ACM Int. Symposium on Microarchitecture (Micro 30)*, December 1997, pp. 330-335.
- [10] E. Macii, M. Pedram and F. Somenzi, "High-Level Power Modelling, Estimation, and Optimization", in Proceedings of the 34th ACM/IEEE conference on Design Automation Conference (DAC 97), Anaheim (CA-USA), 1999, pp. 504-511.
- [11] E. Musoll, "Predicting the usefulness of a block result: a micro-architectural technique for high-performance low-power processors", 32nd Annual Int. Symp. on Microarchitecture (MICRO-32), 1999, pp. 238-247.
- [12] D.A. Patterson, J.L. Hennessy, "Computer Organization and Design: The Hardware/Software Interface", Morgan Kaufmann Publishers, 1994, pp.362-451.
- [13] W.T. Shiue and C. Chakrabarti, "Memory Exploration for Low Power, Embedded Systems", in Proceedings of the 36th ACM/IEEE conference on Design Automation Conference (DAC 99), New Orleans (USA), 1999, pp. 140-145.

7. Publicacions

Treball previ de microarquitectures “clustered”.

- [14] Ramon Canal, Joan Manuel Parcerisa and Antonio González, "*Dynamic Cluster Assignment Mechanisms*", in Proc. of 6th. Int. Symp. on High-Performance Computer Architecture (HPCA-6), Toulouse (France), Jan. 10-12, 2000 (Best student paper)
- [15] Ramon Canal, Joan Manuel Parcerisa and Antonio González, "*A Cost-Effective Clustered Architecture*", in Proc. of Int. Conf. on Parallel Architectures and Compilation Techniques (PACT-99), New Port Beach (USA), Oct. 12-16, 1999
- [16] Ramon Canal, Joan Manuel Parcerisa and Antonio González, "*Dynamic Cluster Partitioning for Clustered Architectures*", To appear in the International Journal of Parallel Programming.

Treball previ “Issue logic for highly pipelined processors”.

- [17] Ramon Canal and Antonio González, "*A Low-Complexity Issue Logic*", in Proc. of International Conference on Supercomputing (ICS-00). Santa Fe (USA). May 8-11, 2000